

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

woensdag 31 december 2014

MEDITATIE

Nieuwjaar

Bij het begin van een nieuw jaar kan de vraag in het hart leven: wat zal dit nieuwe jaar ons brengen? Hoe zal het gaan in ons land? Zal de secularisatie nog verder om zich heen grijpen?

Hoe zal het gaan in ons persoonlijk leven, onze gezinnen, onze gemeente? Wat kunnen er een vragen en zorgen zijn. Wat ons overkomen zal, weten we niet. Dit weten we wel: Hoe donker ooit Gods weg mag wezen, Hij ziet in gunst op die Hem vrezen. Ook vóór 2015 staat: Anno Domini, het jaar onzes HEEREN. Ook dit jaar behoort de Heere en heeft een doel. En het grote doel is de verheerlijking van Zijn Naam en de zaligheid van Zijn verkoren gemeente. En als de laatste

**De HEERE is goed dengen
die Hem verwachten, der ziele
die Hem zoekt.**

Klaagliederen 3:25

zal zijn toegebracht, geroepen uit de duisternis en gebracht tot Zijn wonderbaar licht, zal de wereldgeschiedenis een einde nemen. Nu moeten er nog toegebracht worden. Vandaag geldt nog het woord van onze overdenking dat Jeremia heeft uitgesproken, zittend op de ruïnes van stad en tempel. Wonderlijk woord!

Het is geen klaaglied, maar roemtaal van het ware geloof. Jeremia heeft door Gods genade de blik van de omstandigheden af mogen wenden en het oog omhoog geslagen en nu mogen de liefde, het geloof en de hoop zo doorbreken, dat hij in verwondering uitroept: 'De HEERE is goed dengen die Hem verwachten, der ziele die Hem zoekt'.

Lezer(es), vindt u ook dat de Heere goed is? Hij is goed voor Zijn schepsel dat Hem verlaten heeft en niet goed voor Hem is. Hij doet Zijn zon opgaan over bozen en goeden, rechtvaardigen en onrechtvaardigen. Hij verzadigt al wat leeft, Zijn goedheid ligt verspreid op al Zijn werken. Ach, velen achten Zijn goedheid, lankmoedigheid en geduld niet. Ze staan met de rug naar Hem toe en willen niets met Hem te maken hebben. Bij anderen wekt het spreken over Gods goedheid agressie, vijandschap op. De mens van nature wil er niet van weten en horen dat God goed is voor een slecht mens.

Hoe nodig is daartoe Gods opzoekende genade in ons leven. Vraag toch, jongeren en ouderen, of de Heere het oog ervoor opent. Hij kan het zien op Gods verdraagzaamheid en goedheid gebruiken tot bekering.

Paulus schrijft: 'Of veracht gij de rijkdom Zijner goedertierenheid en verdraagzaamheid en lankmoedigheid, niet wetende dat de goedertierenheid Gods u tot bekering leidt?'

Maar naast Zijn algemene goedheid is er ook Gods bijzondere goedertierenheid, die Hij openbaart over Zijn kinderen. Voor de Zijnen is Hij in Christus een vergevend, liefhebbend God, Die met vaderlijke zorg over de Zijnen waakt. God is goed voor de Zijnen in elke weg, ook in die van druk en kastijding. Maar dat verstaan de Zijnen niet altijd. Niemand begeert een kruis, ook Gods kinderen niet. Maar Hij kastijdt ze tot hun nut, opdat 'wij Zijner heiligheid deelachtig worden'. Maar in de druk vergeet Hij ze niet. Hij is 't verbroken hart, 't verbrijzeld en bedrukt gemoed, te allen tijd nabij en goed, in tegenheid en smart. Hij troost het hart dat schreiend tot Hem vlucht. Nee, ze krijgen niet altijd verhoring op hun gebed, ze krijgen niet altijd hun zin, maar Hij maakt wel dat ze aan Zijn voeten terechtkomen. O, dan is de weg die God houdt toch goed. En nu zegt het geloof: die het van Hem verwachten en Hem zoeken, zullen ook Zijn goedheid, trouw, genade en ontferming ervaren. Goed wil hier zeggen: goedgunstig, genadig en wijst op de openbaring van Zijn liefde.

Verwachten en zoeken: twee woorden die wij goed kennen. De mens van nature is verwachtend en zoekend, maar de aangrijpende werkelijkheid is dat we het van alles en allen verwachten, behalve van God. Dat zal ook in het nieuwe jaar niet anders zijn. Maar het kan ook anders worden. Wat een wonder als de Heere ons wederbaart en de ogen opent voor het zoeken naar wat buiten God nooit het hart echt vervullen kan. Dan komt er een ander verwachten en zoeken. Verwachten is méér dan wachten. Misschien

Inhoud

- 1 Nieuwjaar
- 2 Zondag 11 mei 2014
Heeft het ons werk gegeven?
- 3 Stem uit het verleden
- 4 Leer de jongen de eerste beginselen (3)
- 6 Nieuwjaarswens
- 6 Even maar...
- 7 Kerkelijk jaaroverzicht 2014
- 11 Meelezen in Het Schatboek (1)
- 11 Ds. Hogchem over VOGG-bundel 2014
- 12 Boekennieuws
- 13 Kerknieuws
- 13 Berichten
- 14 Kerkdiensten

zegt u: ik wacht al zolang op genade. Maar begeert, zoekt u die genade ook? In het ware verwachten is geen lijdelijkheid te vinden, maar hoogste activiteit. Verwachten is verbeiden, daar zit spanning in, maar ook vertrouwen, zich op iemand verlaten. David zingt in Ps. 25: 'Ja allen, die U verwachten zullen niet beschaamd uitkomen'. En we lezen in Ps. 130: 'Ik verwacht de HEERE; dat is, omdat ik weet dat de Heere goedertieren is, daarom verwacht ik Hem met een vast vertrouwen, dat Hij mij verlossen zal' (kanttekening). U voelt wel dat dit verwachten een zaak des geloofs is. O lezer(es), wees in het nieuwe jaar toch veel om dit geloof verlegen. Zonder geloof is het onmogelijk Gode te behagen. Zeker, het is een gave van de Geest, maar de Heere wil er om geboden zijn. Wat de toekomst brengt, is ons onbekend.

Maar ook in 2015 gaat het welbehagen des HEEREN voorspoedig voort. Nee, de poorten der hel en de machten uit de afgrond zullen Zijn ge-

meente niet overweldigen. God is de zoekende God, Hij zoekt het verlorene en weggedrevene. Ons zoeken kan alleen vrucht van Zijn zoeken zijn. Daarom heeft de ziel die God zoekt eigen schuld en onwaardigheid leren kennen. Die heeft geleerd voor God niet te kunnen bestaan, maar ook dat de wereld zijn hart niet meer vervullen kan. O, dat zoeken is een dorsten naar God, een roep uit de diepte om genade en ontferming, het is God zijn Schepper en Formeerder naklagen. En dat zoeken houdt hier op aarde niet meer op. Gelukkige zoekers, want zij zullen vinden. En daarom:

*Gij die God zoekt
in al uw zielsverdriet,
Houdt aan, grijpt moed,
uw hart zal vrolijk leven;
Nooddruftigen veracht
Zijn goedheid niet;
Nooit zal Hij Zijn
gevangenen begeben.*

Alblasserdam, ds. B. van der Heiden

afgevaardigden herinneren zich ongetwijfeld nog hoe daarover gesproken werd. Het was niet op een manier van een zich verheven voelen boven de ontwikkelingen in kerk en samenleving. Integendeel, er werd naar onszelf verwezen. Er werd niet in de eerste plaats gewezen op land en volk, waarin de afval van God en Zijn Woord zo schrikbarend toeneemt. Er werd ook niet naar andere kerken gewezen vanuit een kerkelijk triomfalisme waarin we onszelf verheffen boven anderen. Nee, er was een erkennen dat wij bij onszelf moeten beginnen. Wij, gemeenten, ambtsdragers en gemeentelieden, wij hebben gezondigd. Wij waren geen stad op een berg, die van verre te zien is, wij waren geen licht op een kandelaar. Ons leven was niet zodanig dat anderen zouden kunnen zien aan onze handel en wandel, aan heel onze levensopenbaring, hoe goed het is om de Heere te vrezen. Boete is immers verootmoediging voor Gods aangezicht, zich persoonlijk diep schuldig weten tegenover de Heere en onze naaste.

Op indringende wijze is op de synodevergadering uitgesproken dat wij zelf schuldig staan. Daar moet een boetedag en een dag van gebed beginnen. Het synodale rapport over deze zaak werd vermenigvuldigd en in de gemeenten in boekvorm breed verspreid. Hoevelen van u hebben het werkelijk gelezen?

In de gemeenten werd gevolg gegeven aan de oproep van de synode om die dag te houden. Op veel plaatsen stond zowel de morgendienst als de avonddienst in dat teken. Ook vanuit andere kerken werd instemming betuigd en op verschillende plaatsen sloot men zich aan bij de boetedag, over kerkmuren heen, hoewel ook gezegd werd dat boete en berouw zich niet laten organiseren. Het is zeker waar, dat ware verootmoediging een werk Gods is. Maar de Heere werkt middellijk. Er was het besef dat een dergelijke dag een middel kan zijn in Gods hand om ons te brengen als schuldige zondaren in onszelf voor de hoge God, tegen Wie wij gezondigd hebben.

Maar nu de vraag: Hebt u nog teruggedacht aan die bijzondere dag? En wat nog meer is: heeft het ons werk gegeven? Het gaat over de vraag of het ons werk gegeven heeft aan de troon der genade, gebedswerk. Heeft het ons werk gegeven in ons persoonlijk leven, in onze gezinnen, in onze kerkenraden en gemeenten? Of zijn we die dag alweer vergeten? Is het zelfs in onze gedachten niet meer teruggeko-

Zondag 11 mei 2014

Heeft het ons werk gegeven?

Rond de jaarwisseling zien we terug. Wat heeft het jaar ons gebracht? Hebt u nog teruggedacht aan zondag 11 mei 2014? Immers, op die dag hebben we onze boete- en bededag gehouden. Ik vraag u niet alleen of u daar nog aan teruggedacht hebt, maar ook of het u werk gegeven heeft.

Het was niet zomaar dat we die speciale zondag gehouden hebben. Zowel vanuit de Particuliere Synode Oost als vanuit de synodale commissie "Kerkzijn in een seculiere samenleving" werd om zo'n dag gevraagd. Op de vergadering van de Generale Synode is er uitvoerig over gesproken. Alle

In de gemeenten werd gevolg gegeven aan de oproep van de synode om die dag te houden.

men, laat staan in onze gebeden? Als we weer zijn overgegaan tot de orde van de dag en als het niets heeft nagelaten in ons leven, dan zal het onze schuld alleen maar vermeerderen. Inderdaad, boete en berouw zijn niet te organiseren, maar dat betekent voor ons geen enkele verontschuldiging.

We leven in een wereld vol zonde, vol bloed en tranen, een wereld vol van de oordelen Gods. We leven in een geseculariseerde samenleving, die met God heeft afgerekend. De geest van deze tijd waait door de kerken, door onze gemeenten en door onze harten heen. We zijn veel verder weg dan we beseffen. In zo'n samenleving groeien onze kinderen op.

Heeft de boetedag ertoe geleid dat het een middel geweest is waardoor zuchtters werden geboren aan de troon der genade? Daar ontbreekt het zo aan. Als er nog tien rechtvaardigen in Sodom waren geweest, dan was de stad niet omgekeerd! Het zijn de kurken waar een land en een volk nog op drijven (Da Costa).

Zou het terugzien op de boete- en bededag ons dan niet als schuldigen voor God moeten brengen? Zou het niet onze bede moeten zijn (of worden) of de Heere nog Daniëls verwekken wil in ons midden? Daar ontbreekt het aan! Dan kunnen we allemaal bij onszelf beginnen. Wie zijn we sinds 11 mei geweest? Het zou zo groot zijn als de Heere Zelf het gebed van Daniël in ons hart en op onze lippen zou leggen: 'O Heere, bij ons is de beschaamdheid der aangezichten, bij onze koningen, bij onze vorsten, en bij onze vadersen, omdat wij tegen U gezondigd hebben. Bij de Heere, onze God, zijn de barmhartigheden en vergevingen, alhoewel wij tegen Hem gezondigd hebben' (Dan. 9:8-9).

Als zondag 11 mei ertoe geleid heeft dat zulke Daniëls geboren werden, dan is er een rijke zegen geweest. Het grootste wonder is echter dat Christus Zijn Kerk in stand houdt, ondanks wat wij ervan gemaakt hebben. Houdt Christus Zijne Kerk in stand, zo mag de hel vrij woeden (Luther).

In Christus ziet de Heere ontfermend neer op de arme en de verslagene van geest, die beeft voor Zijn Woord (Jes. 66:2). Moge de Heere ons aanzien in Christus, Die *altijd bidt* aan de rechterhand des Vaders. Zijn gebed gaat door, ook als Zijn kinderen niet bidden willen, niet bidden durven, ja zelfs vergeten te bidden.

ds. I. Kievit
1887-1954

Wij reizen naar die plaats...
Numeri 10: 29b

Het oude jaar ligt achter ons; het is bijgezet in het graf der eeuwen. Donker is de toekomst en... wie wind zaait, zal storm oogsten.

Lezer, hoe bent u het nieuwe jaar ingetreden? Met grote zorgen wellicht? In rouw gedompeld? Huivert u bij de gedachte, wat u dit jaar boven het hoofd kan hangen?

Mag ik u eens een intieme vraag stellen? Ja toch? Bent u onbekeerd gebleven het jaar dat voorbijvloog en zet u met uw oude schuld de reis voort naar de eeuwigheid? Er is aanleiding tot deze vraag, ook in uw omstandigheden.

Veel wensen worden uitgesproken, maar geen gebed stijgt op tot de troon der genade. En toch moest, ook door de tijdsomstandigheden, dit alles ons doen drijven naar Gods troon. Wat zal er worden van het staatkundig, maatschappelijk en kerkelijk leven in dit jaar? Wij weten het niet, maar wel weten wij dat de Heere voor Zijn Kerk zal zorgen. Hoort: Hoe donker ooit Gods weg moog' wezen, Hij ziet in gunst op allen die Hem vrezen.

Hij roept Zijn Kerk ook dit jaar toe: 'Vrees niet, want Ik ben met u; zijt niet verbaasd, want Ik ben uw God; Ik sterk u, ook help Ik u, ook ondersteun Ik u met de rechterhand Mijner gerechtigheid.'

Zo mag Gods kind verder gaan, achter Jezus aan. En... wie Hem volgt, zal in de duisternis niet wandelen, maar het licht des levens hebben. Ook voor dit jaar zal het goed zijn 'dat het hart gesterkt wordt door genade, niet door spijzen, door welke geen nuttigheid bekomen hebben, die daarin gewandeld hebben.'

Het is u bekend dat het volk van Israël, in zijn lotgevallen, tevens het beeld is van Gods Kerk in deze wereld. Zie, zij zijn gelegerd in tenten. Zij hebben geen vaste huizen. Daarin zijn zij het beeld van Gods pelgrims op aarde. Wij reizen door de wereld als pelgrims en zoeken een stad ter woning. Wij moeten reizen midden door het gebied van de vijand, die heden met ons een verbond wil sluiten en morgen ons de doortocht belet en de oorlog verklaart. Het volk van Israël leefde onder de bedekking van het bloed van het Paaslam.

Achter de offerdienst stond Christus, Die gisteren en heden Dezelfde is. Lezer, is ook uw ziel door bloed gedekt, want anders bent u met reizen nergens veilig. Dat bloed reinigt van alle zonden en maakt ons aange-naam voor God. Dit bloed, sprak Jezus, zal u ten teken zijn.

Bent u, mijn lezer, een pelgrim van God? Hebt u het vlees van de Zoon des mensen gegeten en Zijn bloed gedronken? Dan alleen kunt u zeker zijn dat uw reis zal uitlopen op Kanaän; al moge het zijn dat de Heere u zal leiden langs een omweg.

Toch... de wachter Israëls zal niet sluimeren noch slapen.

Leer de jongen de eerste beginselen

Vanuit de Commissie Catechese

Ieder mens, en zeker de jongere in onze tijd, is gebaat bij een heldere structuur, waarin het onderwijs gegeven wordt. Dit is vanzelfsprekend ook van toepassing op het catechetisch onderwijs. Iedere catecheet zal zijn lessen goed voorbereiden. Dit geldt uiteraard eerst de inhoud van de les, maar ook de organisatie. Bij de voorbereiding kan vooral het gebed om de hulp en leiding van Gods Geest niet gemist worden.

Om u een indruk te geven hoe catechisatielessen veelal verlopen, geven we u in dit artikel een korte beschrijving van een les.

Bij binnenkomst zal de catecheet zijn catechisanten op een hartelijke wijze welkom heten. Wellicht staat hij in de deuropening en heeft hij zo gelegenheid om een persoonlijke vraag te stellen of een kort gesprekje aan te knopen. Hoe was het op school? Gaat het goed met je stage? Waar was je de vorige keer? Het is belangrijk om te investeren in een goede relatie met de catechisanten.

Als ze allemaal binnen zijn, neemt hij de presentielijst door. Afwezigheid wordt vastgesteld. Als bij de catecheet

niet bekend is waarom de jongere afwezig is, zal hij in de meeste gevallen na de les contact opnemen met de ouders. Door het oplezen leert de catecheet de jongeren bij naam kennen. Het is erg belangrijk als de jongeren voelen: Mijn catechiseermeester kent me. Ik ben niet zomaar 'een catechisant'.

'Zo de HEERE het huis niet bouwt, tevergeefs arbeiden deszelfs bouwlieden daaraan; zo de HEERE de stad niet bewaart, tevergeefs waakt de wachter.'

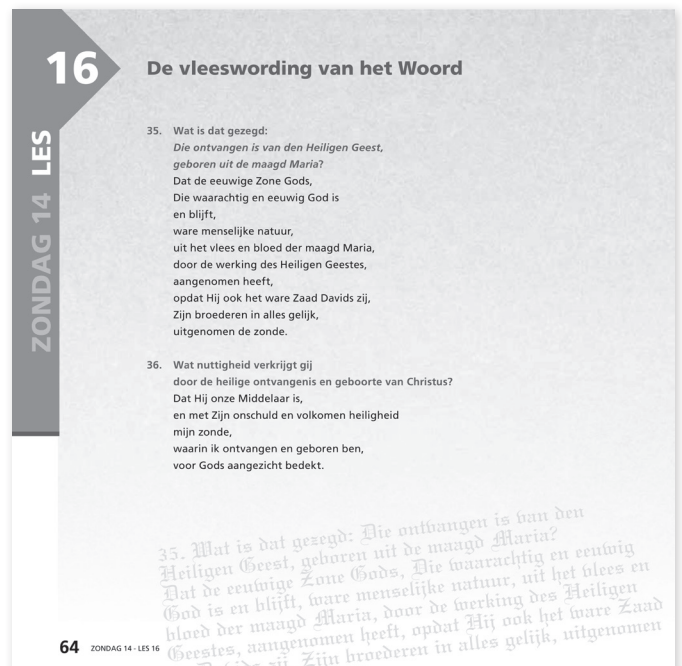
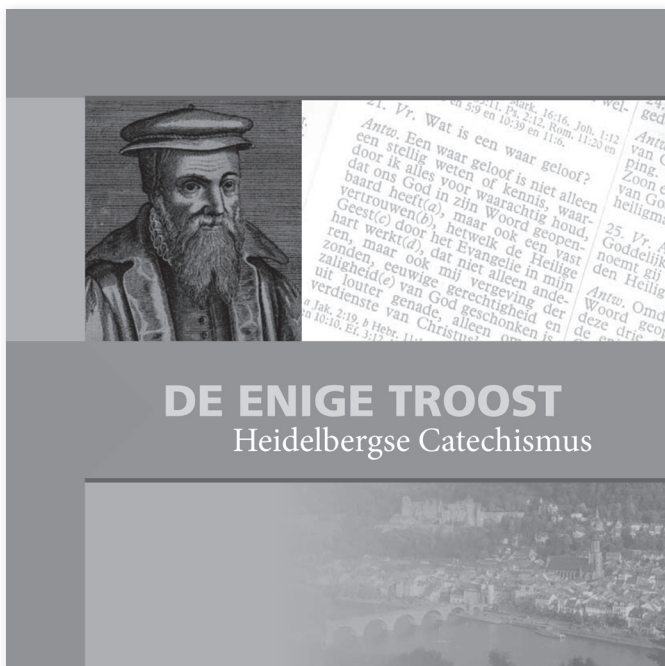
Daarna wordt de catechisatieles begonnen met het zingen van een of meer psalmverzen. Veel ambtsdragers zullen vervolgens een gedeelte uit de Bijbel (laten) lezen en het gebed doen. Anderen doen de Schriftlezing pas ná het overhoren van de opgegeven vragen. Ze doen dit om di-

rect na de Schriftlezing een korte, meditatieve toelichting te kunnen geven. De Bijbel ligt nog open; de aandacht is er nog op gericht. Ook kan er direct aansluiting worden gezocht bij de te behandelen lesstof.

Een belangrijk onderdeel van de catechese is het overhoren van de geleerde vragen. Het is van groot belang dat er parate kennis van de leer is. Hier ligt ook een belangrijke taak voor de ouders. Kennen de kinderen hun vragen als ze naar de catechisatie gaan? De ouders hebben immers beloofd om hun kinderen (zelf!) te onderwijzen en te doen en te helpen onderwijzen?

Na het overhoren vindt het bespreken van de nieuwe stof plaats. Hiervoor zal het gelezen Bijbelgedeelte als uitgangspunt dienen. Immers, de overdracht van de (geloofts!) leer vindt vanuit de Schrift plaats! Dat moet gebeuren met gezag, eenvoud en liefde, en in betrokkenheid op het hart en leven van onze jongeren. Daarom moet er ook ruimte zijn voor de vragen die in het hart van jongeren kunnen leven.

Afhankelijk van de leeftijd van de groep zal na het lezen en bespreken van het Bijbelgedeelte de tekst van de (catechismus)vragen en -antwoorden gelezen worden. Per vraag kan worden uitgelegd wat bedoeld wordt en wat de betekenis is. Door zelf vragen aan de jongeren te stellen, kan de catecheet nagaan of ze begrijpen wat er staat. Om het Bijbelse karakter van de leer te laten zien, verdient het aanbeveling de jongeren vragen

te stellen die betrekking hebben op Bijbelse voorbeelden. Daarmee leert de catechisant zien dat er een grote samenhang is in de leer die naar de Godzaligheid is én dat deze leer op Gods Woord gegrond is.

Tegen het einde van de les wordt het huiswerk opgegeven. Veel catecheten maken een planning voor meerdere lessen of voor het hele seizoen en geven die aan hun catechisanten mee. Zo kan ook de betrokkenheid van ouders versterkt worden.

Bij de afsluiting van de les kan opnieuw een psalmvers worden gezongen. Het kan goed werken de catechisanten bij toerbeurt zelf een versje te laten opgeven. Daardoor worden ze

er ook persoonlijk bij betrokken. Nadat de catecheet het dankgebed gedaan heeft, neemt hij afscheid door in de deuropening te gaan staan en iedere catechisant hand te geven. In een aantal gemeenten wordt er dan ook gecollecteerd voor een kerkelijk of diaconaal doel.

De les is voorbij. Catecheet en catechisanten gaan weer naar huis. Beiden hebben indrukken opgedaan. Het zaad van het Woord is gestrooid en de Heere zal er mee doen wat Hem behaagt.

De catecheet moet bedenken: 'Zo de HEERE het huis niet bouwt, tevergeefs arbeiden deszelfs bouwlieden daaraan; zo de HEERE de stad niet

bewaart, tevergeefs waakt de wachter.'

De catechisanten hebben meegekregen om aan hun Schepper te gedenken in de dagen van hun jongelingschap, maar ook dat ze alleen verlost kunnen worden van de zonde door het bloed van Hem Die gekomen is om te zoeken en zalig te maken dat verloren was.

De Heere zegene ook dit belangrijke deel van het ambtelijke werk aan de harten van onze jongeren.

(slot)

Zoetermeer,
Yerseke,

ds. G.W.S. Mulder
P. van Vijven

*Maar wanneer de volheid des tijds gekomen is, heeft God Zijn Zoon uitgezonden, geworden uit een vrouw, geworden onder de wet.
Galaten 4:4.*

Jezus is geboren zoals ieder ander mens. Maar we moeten die geboorte wel zien als een daad van Hem; als een daad van onbegrijpelijke liefde. Hij wilde het. Zijn moeder was een gewone vrouw, maar Hij is op een bovennatuurlijke wijze in het lichaam van Maria ontvangen. Maria had vóór Zijn geboorte geen gemeenschap met een man. Zijn ontvangen was het werk van de Heilige Geest. Daarom had Hij geen zonden, zoals wij. Wij worden immers door middel van onze vader in zonden ontvangen en geboren. Hij was werkelijk mens, want Hij werd geboren uit het vlees en bloed van Maria. Daarom kan er ook gesproken worden over Zijn voorgeslacht. Dat gaat terug op Da-

vid. Precies zoals God had voorgezegd en beloofd.

In bovenstaande tekst wordt ook benadrukt dat Hij van eeuwigheid Gods Zoon was, voordat Hij mens werd. Zo lezen we het ook in de kanttekening bij deze tekst. God en mens in één Persoon. Nee, als God veranderde Hij niet in een mens. Hij nam de menselijke natuur aan, met al haar zwakheden. Hij bleef God en werd mens (Jesaja 9:5a).

Zo wordt Christus door Zijn heilige ontvangenis en geboorte vanaf het allereerste begin de Middelaar van Zijn volk. Ons begin deugt niet. Ons leven is tot in de wortel bedorven. Wij *doen* zonde, maar wij *zijn* ook zonde. Maar nu bedekt Jezus het zondige leven van Zijn volk vanaf het eerste begin met Zijn heilig leven, met Zijn onschuld. Iets wat bedekt is, is niet meer te zien. Het is waar: 'Welzalig hij wiens overtreding vergeven, wiens zonde bedekt is' (Psalm 32:1).

LEERTEKST

Kernbegrippen

Bovennatuurlijk	Op voor ons onbegrijpelijke wijze
Waarachtig God	Persoon die werkelijk God is
Menselijke natuur	De aard van de mens, die door God zo geschapen is
Ontvangenis	Bevruchting in de moederschoot (conceptie)
Middelaar	Persoon die tussen twee partijen staat om die met elkaar te verzoenen

Nieuwjaarswens

We zijn weer een nieuw jaar begonnen. Als we rondom ons heen zien, is het een moeilijke tijd. De ontwikkelingen in het wereldgebeuren zijn niet te overzien.

Als we terugdenken aan het jaar dat is voorbijgegaan, kunnen we ook niet veel goeds verwachten in het nieuwe jaar. Zal het niet komen door de mens die losgeraakt is van God? Zouden wij als kerkmensen de schuld daarin niet moeten bewenen?

Gelukkig zijn we als we dit jaar mogen buigen in het stof voor God. Laat er toch een gebed zijn voor de wereld en de kerk. De kerk in ons land en daarbuiten, ook voor de verdrukte kerk. We kunnen en mogen onszelf toch niet vergeten. De Heere geve een gebed om te bidden. Een gebed dat be-

sloten is in de voorbede van Christus. Als we het goede mogen ontvangen uit Hem zal het een goed jaar zijn. Het is onverdiend, want wij zijn gevallen schepselen. Dit te mogen beleven, maakt ons klein. Dat is de goede gestalte van het hart in 2015. Zouden we dit elkaar niet toewensen aan het begin van het jaar?

We wensen al degenen die betrokken zijn bij De Saambinder Gods zegen toe. We denken aan de deputaten tot behartiging van de belangen van De Saambinder. Zij denken tijdens de periodieke vergaderingen mee met de redactie wat de inhoud van ons blad betreft. We denken aan de medewerkers van het Kerkelijk Bureau in Woerden en vooral ook aan Drukkerij Verloop uit Alblasterdam waarmee een bijzonder goede samenwerking mag

zijn. Wekelijks mag ons kerkelijk blad verschijnen. De scribenten zorgen voor de juiste hoeveelheid copy. Ook dit jaar hopen we als redactie dat de artikelen opbouwend en samenbindend mogen zijn. Het is de oprechte wens dat de naam *Saambinder* ook dit jaar zo mag functioneren. Dan zal het Woord van de Heere het uitgangspunt zijn.

Wat de toekomst ons brengen zal, weten we niet. Echter: Gods Woord houdt stand in eeuwigheid. Als we in dit besef mogen werken aan ons blad zal het tot zegen zijn. Die zegen van de Heere wensen we u als lezer dan ook van harte toe, persoonlijk en huiselijk, voor het jaar 2015.

Namens de redactie,
ds. C. Neele

Even maar...

Voor het water

Daar staat de jonge dienaar. Alleen. Vóór de Jordaan. Zijn geestelijke vader Elía is zojuist opgenomen in heerlijkheid. Elísa's arbeidsveld ligt aan de overzijde. Maar hoe moet hij daar ooit komen? Er is geen weg, er loopt geen pad door het water, er is geen brug... Hoe moet het? Elísa weet het niet. Zijn leven wás al zo anders geworden sinds hij de boerderij van zijn vader verliet om Elía te volgen. Maar nu God Zijn geofende kind heeft thuisgehaald, blijft Elísa in zijn waarneming eenzaam en ontredderd achter. Wat zal hij de nabijheid en het onderwijs van de profeet Elía missen! Wie zal hem daarin begrijpen?

Nooit zal hij de bekende stem meer horen; nooit meer Elía's steun ervaren. Wat geweest is, komt nooit meer terug. Vóór zich ziet hij een diepe waterstroom, die hem kan wegzuigen en meevoeren. Dat hij naar de overzijde moet, staat voor hem vast. Maar hoe daar ooit te komen? En toch, hij moet er doorhéén. In zijn hand heeft hij de profetenmantel van Elía. Die is tijdens

het opstijgen van de vurige wagen naar beneden gedwarreld. Het is een tastbare herinnering aan Elía's zegenrijke en profetische bediening van het verleden. Maar die tijd is definitief voorbij. Hij is geen Elía, dat weet hij goed. En van de herinnering kan hij niet leven. Hij moet verder. U ook? Misschien vraagt satan wel tergend: 'Waar is God op Wien gij bouwdet?' Of klaagt u over het heden? Of... beklaat u uzelf en klaagt u daarmee heimelijk God aan? Wat doet Elísa? Klagen? Zichzelf beklagen? Izébel regeert immers. Nee, Elísa klaagt niet. Daar wordt hij voor bewaard.

Wanneer hij daar alleen staat voor al de onmogelijkheden, voor de onbekende, dreigende toekomst van samenleving en kerk van zijn tijd, kijkt hij omhoog. Hij heft zijn hart op. Hij roept zijn enige Helper aan. Hij vraagt niet om Elía, hoezeer hij hem ook mist. Hij mag eigen kracht verachten aan het begin van een nieuwe levensperiode, met veel bezwaren en hindernissen. Hij staat aan het begin van een weg met grote diepten. Zijn eigen mantel

is in stukken gescheurd vanwege de rouw. Maar hij staat er wel met het onderpand van de geestelijke erfenis van het voorgeslacht in zijn hand. Daarmee slaat hij op het Jordaanwater met de uitroep: 'Waar is de HEERE, de God van Elía? Ja, Dezelve?' Hij roept tot de onveranderlijke Verbondsgod, Die in het verleden doden levend maakte. Die het gebed zo kennelijk verhoorde. Die in de tijdelijke nooddrift zo wonderlijk voorzag. Ja, precies diezelfde God roept hij aan voor de onbekende toekomst. Hij roept tot de God Die zo duidelijk heeft doen ervaren Wie Hij in het verleden was. Daarom schreeuwt Elísa het uit: 'Ter wille van Uw Naam en Uw wezen, o HEERE, toon toch dat U Dezelfde bent in het heden en in de toekomst.'

Zullen we samen in 2015 dit passende gebedswoord ook maar vaak uitroepen? Elísa en ons voorgeslacht is met deze God van Elía nooit beschaamd uitgekomen. Ook al gaat het pad door de diepe wateren.

v. A.

Kerkelijk jaaroverzicht 2014

MAAR NOG IS HET EINDE NIET...

Mattheüs 24:6b

□ *Een bescheiden poging om terug te kijken op het jaar onzes Heeren, 2014. Want dat was het tóch: het jaar onzes Heeren. Dat mag nooit vergeten worden. Wat er ook gebeurt. De tijd is ook het eigendom van de Schepper en Onderhouder van hemel en aarde. De volvoering van Gods raad ligt in de handen van het Lam, Dat waardig bevonden is om het boek van Gods raadsbesluiten te nemen en zijn zegelen open te breken zoals het profetische troostboek van Gods kerk ons voorhoudt in Openbaring 5. Alleen zijn er geloofsogen nodig, om te zien dat er een (genade!)-troon gevestigd is in de hemel en dat deze troon niet leeg is.*

Onmiskenbaar was 2014 een veelbewogen jaar. Een zee van rampen... Oorlogen, geruchten van oorlogen, ziekten, hongersnoden en aardbevingen. Het zijn alle tekenen der tijden. 'Doch al deze dingen zijn maar een beginsel der smarten' (Matth. 24:8). De Schrift is zo actueel en wil ons voorbereiden. De Heere geeft de dringende raad te waken en te bidden; om te letten op deze tekenen als zichtbare bewijzen van het naderende eindgericht. Ook al kunnen wij mensen deze tekenen ook niet alle precies duiden, ze maken ons wel duidelijk: Hij komt zeker (terug), hoor toch Zijn voetstappen! Jaar na jaar worden deze tekenen der tijden zichtbaar(der). Er gaat geen jaarkring voorbij of de verschijnselen - ver weg en dichtbij - worden al meer en ernstiger: de verschrikking en verdrukking, de verleiding en verkilling. Toch kan niemand ontkennen dat het jaar 2014 in dit opzicht wel een bijzonder jaar was. Om enkele woorden met een ontzaglijke diepte te noemen: IS, terrorisme, ebola, MH17. Iedereen weet dat elk van deze termen staat voor immens groot leed.

Maar in de vloedgolf van dwaalgeesten, rampen en bedreigingen, van de vermenigvuldiging van de ongerechtigheden en verkouding van de liefde is er nog iets anders dat als laatste tot de tekenen der tijden behoort: 'En dit Evangelie des koninkrijks zal in de gehele wereld gepredikt worden tot een getuigenis voor alle volken; en dan zal het einde komen' (Matth. 24: 14). Ook op dit teken moeten we acht slaan. Daar moeten we vooral op letten, om (voor)bereid te zijn. 'Want in welke ure gij het niet meent, zal de Zoon des mensen komen' (Matth. 24: 44). De Heere wil ons voorbereiden in de weg van Zijn dierbare inzettingen. De doorgaande ambtelijke verkondiging is ook een teken! Daarom was er ook in 2014 nog kerkelijk leven, ging het werk onder jood en heiden door, werd de kerk tóch uitgebreid, dwars tegen alle bittere aanslagen van de vorst der duisternis in. Waarom? Niet omdat de mensen in de kerken het zo goed deden. Die richten met hun drukdoenerij vaak alleen maar schade aan. Het was alleen maar omdat de Koning van de Kerk beloofd heeft Zijn Kerk te bouwen en in stand te houden tot het einde toe. Hij is de eeuwige Koning van Sion, Die zonder onderdanen niet zijn kán (NGB 27). Dat is ondenkbaar, een Koning zonder onderdanen!

'Zijn Naam zal zijn tot in eeuwigheid; zolang als er de zon is, zal Zijn Naam van kind tot kind voortgeplant worden...' (Psalm 72: 17). Dat mag in dit overzicht van ons kerkelijk leven ook doorklinken. 'Uw trouw, Uw roem, Uw onverwinnbare krachten', blijft toch alleen de roemtaal van Gods Sion.

Synode

In de eerste maand van dit jaar vergaderde de Generale Synode nog één keer. Het was een vervolvergadering van de synode die in september 2013 voor het eerst bijeenkwam. De laatste vergadering werd dit jaar gehouden en wel op 22 januari. De derde scriba, ds. G.J.N. Moens, heeft ook van het verhandelde in deze zitting verslag gedaan in De Saambinder.

Een bijzonder besluit van de Generale Synode was om zondag 11 mei jl. uit te roepen tot een boetedag. Het aanwijzen van deze dag van schuldbelijdenis en gebed vond zijn aanleiding in het door een synodale commissie uitgebrachte rapport 'Kerk-zijn in een seculiere samenleving'. Van dit rapport is ten behoeve van kerkenraden, verenigingen, gezinnen en alle andere (doop)leden een publiek-vriendelijke versie verschenen, waarin o.m. de nood van de tegenwoordige tijd is verwoord. Op genoemde zondag is tijdens een kerkdienst in elke gemeente de kanselboodschap voorgelezen die door de Generale Synode was vastgesteld. Elders in dit nummer treft u een terugblik op deze boetedag aan, geschreven door ds. J.J. van Ekeveld.

Ook onze zustergemeenten in de U.S.A. en Canada hielden hun Generale Synode, op 17 en 18 september in Grand Rapids, met als preses ds. J. den Hoed. Ds. G.J.N. Moens, die deel uitmaakt van het deputaatschap Buitenlandse Kerken, heeft onze gemeenten hierbij vertegenwoordigd. Hij heeft van deze vergaderingen verslag gedaan in De Saambinder van 9 oktober jl.

□ *De eerstejaars studenten.*

Wisselingen

Het beroepingswerk is ook in 2014 voortgegaan. Enkele gemeenten zagen hun pogingen om (weer) een eigen predikant te krijgen bekroond. Andere gemeenten moesten hun dominee loslaten. Hij vertrok. Een groot aantal vacante gemeenten werd teleurgesteld, omdat ze op de uitgebrachte beroepen een bedankbrief ontvingen. Ook in deze tere zaken zal Gods raad bestaan, en zal Hij al Zijn welbehagen doen. Uit de vruchten moge Gods gunst blijken!

Ds. J. Schipper, vertrok in januari naar Leerdam, welke gemeente reeds sinds 1965 vacant was, pijnlijk het graf van zijn onvergetelijke vrouw in Dirksland achterlatend. Kruiningen ontving ds. G. Bredeweg, gekomen van de gemeente Barneveld-Zuid. De gemeente Oosterland kreeg ds. J. van Belzen als predikant nadat hij afscheid had genomen van zijn tweede gemeente, Urk. Daarmee werd de vacature die sinds 1975 in Oosterland bestond vervuld. De in 1920 geïnstitueerde gemeente Nieuwdorp hoopt op 14 januari a.s. voor het eerst een eigen predikant te ontvangen als ds. A.J. de Waard wordt bevestigd. Hij dient op dit moment nog zijn tweede gemeente te Utrecht. Bemoedigend dat gemeenten die zo lang vacant waren nu op Gods tijd een eigen herder en leraar mogen ontvangen. Wonderlijk is Zijn naam.

Twee predikanten hopen binnenkort de oceaan over te steken, zij het in verschillende richting. Ds. G.J. Baan te Kalamazoo (U.S.A.) heeft een beroep van Vlissingen aangenomen en ziet er naar uit zich te zijner tijd aan die gemeente te verbinden. Ds. A.A. Brugge te Ede hoopt in de loop van 2015 naar Lethbridge in Canada te vertrekken.

De beroepen die met regelmaat door een groot aantal gemeenten worden uitgebracht illustreren jaar op jaar dat er nog altijd gemeenten uitzien naar een eigen dominee. De nood van het vacant-zijn is groot, zeker in een tijd als de onze. Want er zijn drie ambten in Gods wijsheid ingesteld (NGB 30) tot welzijn van de gemeente. En niet twee. We moeten niet wijzer (willen) zijn dan God. Opgemerkt mag worden dat verschillende emeritus predikanten nog steeds zondag aan zondag mogen rondgaan in de gemeenten. Sommige van hen hebben inmiddels een zeer hoge leeftijd bereikt. Onder hen was o.a. ds. J. M. Kleppe. Tot voor kort ging hij elke zondag tweemaal voor. Recent heeft hij besloten vooralsnog zijn toegezegde beurten te moeten afzeggen. De Heere zij hem en de andere emeriti in de avond van het leven nabij.

Drie nieuwe predikanten

Gelet op de nood van de lege kansels is er reden om met dankbaarheid te noemen dat het curatorium in de loop van het jaar een drietal beroepbaar stelde.

Kandidaat P.G. Heijkamp volgde de roeping op van de gemeente Emmeloord. De bevestiging geschiedde op 22 mei door zijn broer ds. G. Heijkamp.

Kandidaat P.D. den Haan mocht zich op 27 augustus als dienaar des Woords aan de gemeente Tholen verbinden, nadat hij bevestigd was door ds. A. Moerkerken.

Op 3 september werd kandidaat H.A. van Zetten tot pastor van de gemeente Benthuizen bevestigd. Hij werd tot zijn dienstwerk aldaar ingeleid door zijn mentor ds. G.J. van Aalst. Niet alleen voor deze drie geldt: 'Zo hebt dan acht op uzelf, en op de gehele kudde, over dewelke u de Heilige Geest tot opzieners gesteld heeft...' (Hand 20:28).

Theologische School

Dat er drie nieuwe kandidaten konden worden bevestigd, bewijst dat het werk aan de Theologische School in Rotterdam nog steeds voortgang mag hebben. Wel zijn er enkele veranderingen onder de docenten.

□ Afscheid van ds. Blok.

Ds. L. Blok heeft zijn functie van vaste docent aan de Theologische School om leeftijdsredenen neergelegd. Het curatorium heeft op 2 juni afscheid van hem genomen. Ruim 30 jaar heeft hij de vakken dogmatiek, catechetiek en liturgiek gedoceerd. Ook heeft hij lessen in de Bijbeltalen gegeven. Gedurende het lopende cursusjaar (2014-2015) is hij nog wel vakdocent Hebreeuws en Grieks aan de school. Liturgiek wordt nu door ds. L. Terlouw gegeven.

Ds. P. Mulder heeft de scheidende docent als zodanig opgevolgd, na daartoe te zijn benoemd door de Generale Synode in haar vergadering op 9 oktober 2013.

Door het afscheid van ds. L. Blok als vaste docent is docent Van Aalst als docent homiletiek de verantwoordelijke voor het proponeren en de externe activiteiten van de studenten. Het curatorium mocht een drietal personen toelaten tot de opleiding aan de Theologische School, te weten: H.J. Agtesch te Capelle aan den IJssel, M. Blok te Ermelo en H.E.P. Fortuin te Vianen.

De studenten H. Brons, H. van der Heiden en W.A. Zondag werden bevorderd naar het vierde leerjaar.

De studenten M.T. Al-Chalabi en M.H. Schot zijn bevorderd naar het derde leerjaar. Zij mogen vanaf dat moment, naast hun studie, proponeren op de zondagen in de gemeenten en één keer per maand in een doordeweekse dienst.

Bevorderd werden naar het tweede leerjaar de studenten B.E.J. Boudewijn, J.B. Huisman, J. de Kok en W. Mouw.

Het aantal studenten dat de opleiding aan de Theologische School volgt bedraagt hiermee thans 12. Een aantal dat niet vaak zo hoog geweest is. Het getuigenis van Gods gunst moge bij de toerusting ervaren worden!

Jubilea

Verschillende broeders mochten in het achterliggende jaar een ambtsjubileum gedenken. Op 10 april was het 40 jaar geleden dat ds. C.G. Vreugdenhil werd bevestigd tot predikant van de Gereformeerde Gemeente van Zoetermeer. Hij begon zijn ambtelijke loopbaan als zendingspredikant in Papua. In een dienst op 13 april in de gemeente Houten, waaraan hij sinds september 2013 verbonden is, is aandacht besteed aan dit jubileum.

Op 22 april mocht ds. L. Blok gedenken dat hij 45 jaar geleden in het ambt van herder en leraar van de gemeente Beekbergen werd bevestigd.

Zijn oom ds. P. Blok mocht de gemeenten nog tien jaar langer dienen. Op 20 augustus was het 55 jaar geleden dat deze hoogbejaarde knecht door zijn broer, ds. M. Blok, werd bevestigd als predikant van Dirksland. Deze bijzondere

mijlpaal werd op dezelfde datum herdacht in een dienst in dezelfde gemeente.

Ds. A. Moerkerken beleefde het voorrecht 40 jaar dienaar van het Goddelijk Woord te zijn. Bij dit feit werd stilgestaan in een herdenkingsdienst op 13 september in de gemeente Capelle aan den IJssel-West. Sinds juni 1995 verricht hij (zondagse) hulpdiensten in die gemeente. Daarnaast mag hij, ondanks zijn gezondheidszorgen, nog steeds als rector leiding geven aan onze Theologische School.

Zaterdag 6 september was een gedenkwaardige dag voor ds. G.M. de Leeuw vanwege het feit dat het op die dag precies 25 jaar geleden was dat hij tot zijn dienstwerk werd ingeleid in de gemeente Barneveld. Dit feit werd herdacht in een op 21 september gehouden dienst in de gemeente Opheusden, die hij sinds december 2012 dient. Ds. P. Melis mocht herdenken dat hij op 20 september 1974 de herdersstaf opnam in de gemeente Nieuw-Beijerland. In een herdenkingsdienst op zondag 21 september werd in zijn huidige standplaats Ermelo stilgestaan bij zijn 40-jarig ambtsjubileum.

□ Predikantenbijeenkomst.

Pastoriezorgen

Tegenover de blijde gebeurtenissen in het leven van verschillende predikanten stond ook dat er broeders in de bediening zijn van wie het leven in het achterliggende jaar getekend werd door zorgen.

Na een ernstige ziekte, die ongeveer een jaar heeft geduurd, overleed op Goede Vrijdag, 18 april, mevrouw A. Mulder-Kersseboom, echtgenote van ds. P. Mulder en moeder van ds. G.W.S. Mulder. Zij bereikte de leeftijd van 61 jaar. Een grote lege plaats laat ze achter. Er wordt getreurd, maar niet als degenen die geen hoop hebben.

Verschillende predikanten hadden te maken met ziekte. Ds. J. Driessen overkwam een ogenschijnlijk klein ongeval, waardoor hij enkele ribben brak. Het herstel kostte tijd. Bij ds. C. Neele gaat de slopende ziekte helaas door, al mag hij gelukkig nog steeds een keer per zondag voorgaan in de gemeente. Ook werkt hij wekelijks mee als redacteur van De Saambinder

Verschillende predikantsvrouwen zijn ernstig ziek. We noemen mevrouw Schreuder-Diepenveen (Rijssen) en mevrouw Visscher-Schouls (Amersfoort). Diepe zorgen in de pastorie! Beiden zijn zo ziek dat er medisch gesproken geen genezing meer mogelijk is. Voor hen en onze broeders is dat heel ingrijpend. Wat een wonder dan soms van hen te horen dat de Heere Zich in deze weg niet onbetuigd laat.

Mevrouw Driessen-Van Liere werd getroffen door een beroerte. Dankzij intensieve revalidatie is er toch weer vooruitgang geboekt. De echtgenote van ds. C. Harinck, mevrouw Harinck-Snoep, lijdt aan de ziekte van Kahler. Haar man

schreef: Er zijn zorgen, maar de Heere is goed. Het ziekteproces van MSA bij mevrouw Heijkamp-Snoei in Enkhuizen schrijdt helaas ernstig voort. Gods weg is door de zee... Ook de echtgenoten van de ambtsbroeders W. J. Karels uit Hardinxveld-Giessendam en J.S. van der Net uit Houten kampen met slepende ziekten. Sommige van deze predikantsvrouwen al jaren. Een moeilijke weg, voor henzelf, maar niet minder voor onze broeders. Wat vangt een predikantsvrouw vaak veel voor haar man op en hoe ingrijpend is dat als dit niet meer kan. Er moge veel gebed in de gemeenten zijn voor deze en andere pastoriezorgen.

De in Zwijndrecht woonachtige mevrouw E. Hakkenberg-van Arkel, weduwe van ds. D. Hakkenberg, heeft bij een val in de Harense pastorie een heup gebroken. Na een operatie en revalidatie mocht zij huiswaarts keren. De Heere doe haar in haar onderscheiden omstandigheden Zijn trouwe zorg ervaren.

Predikantenbijeenkomst

Op 8 september vond de jaarlijkse bijeenkomst van predikanten plaats. Deze ontmoetingsdag werd gehouden in de Boezemsingelkerk onder leiding van ds. L. Blok en werd bijgewoond door niet minder dan 61 predikanten, inclusief emeritus predikanten. Ds. A. Moerkerken heeft gerefereerd over "Alexander Comrie, zijn tijd, zijn werk en zijn strijd". Ds. W. Visscher heeft een inleiding gehouden over het onlangs hertaalde werk "Enige eigenschappen van het zaligmakende geloof" van dezelfde oudvader. Wat doet het goed, om jaar op jaar te merken, dat zoveel broeders dit broederlijke samenzijn zo trouw bezoeken. Tot ziens op 7 september 2015!

Promotie ds. M. Golverdingen

Een gedenkwaardig moment was de promotie tot doctor in de theologie van ds. M. Golverdingen. Op 4 maart verdedigde hij zijn proefschrift aan de Theologische Universiteit van de Christelijke Gereformeerde Kerken te Apeldoorn. Zijn dissertatie draagt de titel "Vernieuwing en verwarring. De Gereformeerde Gemeenten 1946-1950." Daarin beschrijft hij de ontwikkelingen binnen de Gereformeerde Gemeenten in die periode. Deze promotie vond onder grote belangstelling plaats.

Aan deze promotie en het hieraan ten grondslag liggende proefschrift van deze nu 73-jarige emeritus predikant is uitvoerig aandacht besteed in enkele artikelen in De Saambinder en in het Reformatorisch Dagblad. Ondanks zijn broze gezondheid mocht het toch tot deze wetenschappelijke afronding komen. Hoewel het laatste woord over deze gevoelige materie nog niet gezegd blijkt.

Gemeenten

Ook op het niveau van de plaatselijke gemeenten wisselden vreugdevolle en verdrietige momenten elkaar af. Enkele gemeenten beleefden een "kroonjaar".

De meest noordelijke Gereformeerde Gemeente, die van Groningen, mocht haar 75-jarig bestaan herdenken. Op 10 april werd ter gelegenheid van dit jubileum een gemeentevond gehouden o.l.v. van haar predikant ds. J.B. Zippro. Op 24 april was het 50 jaar geleden dat de gemeente Deventer werd geïnstitueerd. Ter gelegenheid van dit jubileum heeft de kerkenraad een waardig herdenkingsboek laten verschijnen, getiteld: "Een kleine wolk als eens mans hand". Van de gemeente Wolphaartsdijk is een boek, getiteld: "Geopende ogen over Wolphaartsdijk" verschenen, zulks t.g.v. haar 100-jarig bestaan in 2012. De titel van dit boek is ontleend aan de preek van ds. J.R. van Oordt over 1 Koningen

8:29, die hij gehouden heeft bij de ingebruikname van de kerk in 1912.

Andere gemeenten maakten een verbouwing of zelfs nieuwbouw mee. Zo werd de kerkzaal van de Bethlehemkerk te Woerden gerenoveerd. Het kerkgebouw van de gemeente Opheusden is gesloopt. Met de uitvoering van het plan voor de bouw van een nieuwe kerk op dezelfde locatie is onlangs een begin gemaakt. Het kerkgebouw en de vergaderzalen van de gemeente Stolwijk zijn uitgebreid.

De gemeenten H.I. Ambacht, Nieuw-Beijerland en Yerseke hebben plannen voor de bouw van een nieuwe kerk. Psalm 127 blijve onze richtlijn.

Daar staat tegenover dat in een tweetal plaatsen de gemeenten hun zelfstandigheid verloren en verder gaan als afdeling. Zo is Breda met ingang van 1 januari 2014 geen zelfstandige gemeente meer. Deze gemeente bestond sinds 7 april 1959. De laatste dienst als zelfstandige gemeente werd gehouden op 30 december 2013. Daarin ging ds. H. Hofman voor. Sindsdien is deze gemeente een afdeling van de gemeente Dordrecht. Hier liggen heel wat herinneringen, ook van proponenten die hier hun eerste preekvoorstel hielden.

De op 10 december 1945 geïnstitueerde gemeente Stad aan 't Haringvliet is sinds 15 januari 2014 een afdeling van de gemeente Middelharnis. Het aantal leden van deze opgeheven gemeente bedroeg destijds slechts bijna 40.

Centraal Bureau

Binnen onze gemeenten neemt het Centraal Bureau Gereformeerde Gemeenten te Woerden een belangrijke plaats in. Dat is sinds 1983 gehuisvest in Woerden. Vanuit dit pand verrichten thans ongeveer 40 medewerkers van Bijzondere Noden, deputaatschap voor Israël, Evangelisatie, Helpende Handen, Jeugdbond, Kerkelijk Bureau, Vluchtheuvel en Zending hun werkzaamheden.

Dit kantoorpand, dat dus in een grote behoefte voorziet, wordt thans onder leiding van architect M. A. Ros grondig gerenoveerd. Met blijdschap kan worden vastgesteld, dat vanuit onze achterban op onderscheiden wijze wordt bijgedragen in de hieraan verbonden kosten. Tijdens de renovatie, die naar verwachting tot februari a.s. zal duren, is het Centraal Bureau gevestigd in een dichtbij staand gebouw.

Personeelsmutaties

Bij verschillende kerkelijke deputaatschappen en organisaties vonden afgelopen jaar enkele personele wisselingen plaats. In de vacature van algemeen secretaris van het Deputaatschap tot Hulpverlening in Bijzondere Noden, als gevolg van het vertrek van ir. L. van der Maas, is als zodanig benoemd diaken J.C. Drost te Veenendaal, die per 1 september in dienst getreden is.

Nadat ouderling K. Bel uit Capelle aan den IJssel de functie van algemeen secretaris ad interim van het Deputaatschap Evangelisatie enige tijd had vervuld, is als zodanig met ingang van 1 januari 2014 in dienst getreden dhr. G. Geijtenbeek te Goes. Voorzitter van dit deputaatschap is nu ds. B. Labee, die ds. A. Schreuder in deze functie is opgevolgd. Dhr. H.J. Colijn te Koudekerk aan den Rijn is m.i.v. 1 december aangesteld als directeur van Helpende Handen.

Evangelist A. van Setten, gestationeerd op de evangelisatiepost Merksem, mocht na een langdurige ziekte zijn werk als zodanig volledig hervatten per 1 september. De Heere gedenke hem en de andere evangelisten op hun eenzame post. Wat is nu een handvol koren, dat uitgezaaid wordt op een hoge berg? Dat schijnt nutteloos. En toch is de eer van

□ Predikantenbijeekomst.

Sions Koning eraan verbonden – volgens Psalm 72: 16 – dat de vrucht zal ruisen als de Libanon. Dat moge kennelijk blijken in alles wat verricht wordt in het kader van de deputaatschappen Evangelisatie, Zending, Israël, Bijzondere Noden e.d. Het ogenschijnlijk kleine in getrouwheid verricht zal niet ongezegd blijken. Op de volhardende trouw komt het dus aan. Trouw aan de Schrift en onze kostbare belijdenis, trouw aan de eer van God en aan de zielen.

Zorg

De woonzorgcentra 'd Amandelhof te Capelle aan den IJssel en Uitzicht te Vlaardingen hebben op onderscheiden wijzen hun 40-jarig bestaan herdacht.

In een herdenkingsdienst op 3 oktober in de kerk van de Gereformeerde Gemeente te Rijssen-West is stilgestaan bij het 25-jarig bestaan van het dagactiviteitencentrum De Molenhoek te Rijssen.

Op 19 september heeft de officiële opening plaatsgevonden van een nieuw woon-zorgcomplex te Rijssen. Het biedt huisvesting voor ouderen (Maranatha) en mensen met een beperking (De Burcht).

In een tijd van reorganiseren en fuseren - wat binnen onze huidige maatschappelijke context noodzakelijk blijkt - moge het onze aanhoudende zorg zijn om te waken over de eigen identiteit en het eigen woonklimaat van 'onze huizen'. Ons is daar veel in geschonken, een pand om waakzaam en biddend te bewaren! Hoe nauw luisteren dan ook benoemingen van medewerkers en zeker ook voor leidinggevende functies. 'Dat Uw ogen dag en nacht open zijn over dit huis...', staat er veelzeggend in de hal van Nebo in Zwijndrecht te lezen, direct rechts bij binnenkomst. Dat hopen we van harte voor al de huizen!

Afsluiting

U begrijpt dat dit kerkelijk jaaroverzicht lang niet volledig is. Neemt u me niet kwalijk als er iets ontbreekt. U mag het onze redactiesecretaris altijd laten weten.

'Maar nog is het einde niet' (Matth. 24: 6b), dat bleek in het afgelopen jaar. 'En dit Evangelie des koninkrijks zal in de gehele wereld gepredikt worden tot een getuigenis voor alle volken...', bleek ook in het jaar dat voorbijging. Dichtbij en ver(der) weg. Met als waarschuwend spits voor ieder persoonlijk: 'en dan zál het einde zijn' (Matth. 24:14). 'Zo waakt dan, want gij weet de dag noch de ure, in dewelke de Zoon des mensen komen zal' (Matth. 25:13). Daarom is er eigenlijk maar één ding belangrijk: deze Zoon des mensen te kennen en te verwachten. Dan hebben we alleen toekomst: 'Daarom verwachten wij die grote dag met een groot verlangen, om ten volle te genieten de beloften Gods, in Christus Jezus, onze Heere' (NBG 37, slot).

23 december 2014

v. A. □

MEELEZEN IN HET SCHATBOEK

De enige troost

1

Het doel van de leer der christelijke religie ten aanzien van God is Gods eer. Die is en moet altijd het voornaamste en allerhoogste doel van alles zijn (1 Kor. 10:31). Ten aanzien van de mensen van wie hier wordt gehandeld, is dit doel de gelukzaligheid van de mens of, zoals gezegd wordt in vraag 2, opdat de mens zaliglijk leven en sterven moge (1 Petr. 1:9; 1 Joh. 1:3-4).

God is in Zichzelf het opperste en hoogste Goed, en de Fontein van alle goed en gelukzaligheid. Zo bestaat de gelukzaligheid van de mens daarin dat hij met God verenigd is en op deze manier dit hoogste Goed deelachtig is geworden. Uit deze vereniging van de mens met God spruit dan de hoogste en opperste gelukzaligheid van de mens, die in dit leven begint en in het toekomstige volkomen volbracht zal worden. Ter-

wijl de gelukzaligheid in zichzelf enerlei is, want er kan maar één hoogste Goed zijn, is ze in dat opzicht dus tweërlei: In dit leven en na dit leven.

In dit leven bestaat de hoogste gelukzaligheid van de mens in het genieten van een vaste troost in het leven en sterven (vraag 1). De enige en voornaamste troost van de christenen behelst twee zaken: a) het kwaad dat de mens droefheid of vrees veroorzaakt, waartegen hij troost nodig heeft, en b) het goed dat daartegen gesteld moet worden om daardoor troost te verkrijgen. Het kwaad dat de mens onderworpen is, is de zonde en de straf op de zonde, die de dood is. Het goed is datgene waardoor dit kwaad wordt weggenomen of zo veranderd dat het geen kwaad meer is. Om hiervan troost te hebben is kennis en verzekering van dit goed nodig.

De samenvatting is dat wij verlost zijn

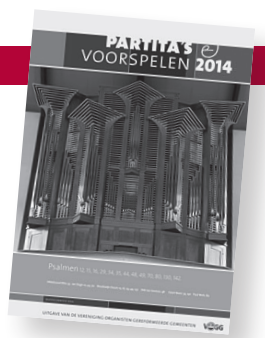
en met God verzoend door Christus, en Hem door de Heilige Geest en het geloof ingeplant blijven tot in eeuwigheid. Het oogmerk is dat wij deze troost hebben, beide in het leven en sterven.

De vraag over de troost is dan als eerste gesteld, opdat wij het oogmerk van de christelijke leer voor ogen hebben, en omdat we dit doel altijd het eerst leren kennen en het laatst verkrijgen. Om de leer van de catechismus op gepaste wijze over te dragen, wordt deze orde aangehouden: van de kennis van het doel wordt overgegaan tot de zaken die dienen om dat doel te bereiken.

Samengevat: de godzaligen zijn met God verzoend door het bloed van Christus en verlost van alle kwaad, hetzij de zonde of de straf daarop. Zij zullen bij deze verlossing zeker bewaard worden tot in eeuwigheid. Zij zijn daarvan verzekerd door het gevoelen van het oprechte geloof en door een ernstige ijver om goede werken te doen. Wat is nu nodig om deze troost te verkrijgen? Drie stukken. Ten eerste, hoe groot mijn zonden en ellende zijn. Ten andere, hoe ik van al mijn zonden en ellende verlost worde. En ten derde, hoe ik Gode voor zulke verlossing zal dankbaar zijn.

Uit: *HET SCHATBOEK*, Z. Ursinus, deel 1; Gebr. Koster, Barneveld, 2013.

Ds. Hogchem over VOGG-bundel 2014

Het inzicht groeide dat de reden van het summere gebruik onder meer lag in de relatief hoge moeilijkheidsgraad en de beperkte mogelijkheden van kleine orgels. Maar vooral moest geconstateerd worden dat de meeste composities meer geschikt geacht werden voor een orgelconcert dan voor een eredienst. Er was geen aansluiting bij de organisten.

Blijkbaar is het nog niet zo eenvoudig om de juiste toon te laten klinken in het spanningsveld tussen hoogstaande muziek en het dienstbaarzijn. Na bezinning en voortgaande evaluatie is bewuster gestreefd naar bruikbaarheid in onze erediensten. Een zoektocht met de vraag: waarmee zijn onze organisten geholpen? Een zoektocht die niet tevergeefs is geweest. Met de bundel van 2014 kan het organistencorps van de Gereformeerde Gemeenten uit (de handen en) de voeten.

Op de voorkant van de bundel 2014

De achterliggende decennia verscheen er jaarlijks een muziekbundel als bijlage van Kerk en Muziek, Orgaan van de VOGG (Vereniging van Organisten der Gereformeerde Gemeenten). De composities waren van de hand van een groot aantal organisten, allen bekwame musici. Alleen al aan de bundels van de laatste tien jaar werkten vijfenveertig componisten mee en kwam meer dan de helft van de psalmen aan bod. De bundels laten niet alleen zien dat er in ons land een rijke orgelcultuur is,

maar ook dat de psalmen en psalmmelodieën musici blijvend inspireren.

De bijdragen waren zo goed als allemaal van hoog niveau. En toch 'werkte' het helaas niet. Zelf hoorde ik sommige bewerkingen regelmatig, een enkele zo nu en dan, maar de meesten nooit. Dit is ook de redactie van de bundels niet ontgaan. Blijkbaar werd met alle goede bedoelingen en met bekwame musici niet automatisch het beoogde doel bereikt.

prijkt het front van het fraai-klinkende orgel van de Adullamkerk van onze gemeente te Barneveld-Zuid, in 2011 gebouwd door Mense Ruiter. De composities zijn van de hand van Hildebrand Otto, Jan Slagt, Boudevijn Zwart, Dirk Jan Versluis, Geert Baan en Paul Wols. Een behoorlijk aantal bewerkingen zijn manualiter en de moeilijkheidsgraad is gemiddeld niet hoog. En hoewel over smaak niet valt te twisten, zijn ze bijna zonder uitzondering goed bruikbaar in de eredienst. We mogen zeggen dat de VOGG voor een belangwekkende bundel heeft gezorgd.

Een goed bruikbare bundel moet natuurlijk wel goed gebruikt worden. Heeft men de noten niet 'in zijn vingers', het is bij voorbaat mislukt. Te vlug of te langzaam spelen verknoeit veel. En iemand die niet-passend registreert, is te vergelijken met een kunstschilder die zich vergist in de kleuren. De aanwijzingen en richtlijnen die door de componisten gegeven worden, zijn dan ook niet vrijblijvend. Zij dragen bij aan orgelspel

dat zowel rust als muzikale zeggingskracht uitstraalt. We wensen onze organisten met al hun inspanningen Gods zegen toe.

Voor niet-leden kost de bundel € 15,-, te bestellen bij dhr. A. van Hell, Heiligenbergerweg 100, 3816 AM Amersfoort, (033-4756906).

De penningmeester heeft bij de bundel een briefje gevoegd waarin hij de leden laat weten dat een vrijwillige bijdrage erg welkom is. Het zal ongetwijfeld worden gewaardeerd als hier breed gehoor aan wordt gegeven. En hebt ook u, lezer, er een bedragje voor over, dan zijn dit de gegevens: rekeningnummer: NL36INGB0000254094, t.n.v. Penningmeester Ver. van Organisten Ger. Gem., p/a Jan van Hoofkwartier 78, 4333 EC Middelburg. Onder vermelding van vrijwillige bijdrage bundel 2014.

N.a.v. Partita's & voorspelen 2014; uitgave van de VOGG; drukwerk Drukkerij Verloop, Alblisserdam

Genemuiden, ds. C. Hogchem

alleen te staan? Durf je tegen de stroom in te zwemmen? Durf je de Heere te dienen? Ook dan als er in je omgeving veel jongeren zijn die niet in God geloven? Vergeet je christelijke opvoeding nooit. Vergeet vooral niet dat de Heere je overal ziet. Je bent in Zijn Naam gedoopt. Verloochen Hem niet! Laat je niet beïnvloeden door verkeerde vrienden' (hoofdstuk over Daniël).

'Onésimus luistert zoals hij nog nooit geluisterd heeft. Waar hij vroeger zo'n hekel aan had, dat wordt nu het liefste dat hij doet: luisteren naar het Woord van de Heere. En Gods Geest werkt krachtig in zijn hart. Hij krijgt berouw over zijn zonden' (hoofdstuk over Onésimus).

De doelgroep waarvoor dit boek geschreven is, kan vrij breed genomen worden. Sommige hoofdstukken zijn geschikt voor tieners, andere hoofdstukken lijken meer voor jongvolwassenen geschreven. Dit kan het beste per hoofdstuk bekeken worden.

Mocht de Heere dit boekje tot een zegen willen stellen, zodat het waar mag worden: Elk (ook jij?) die Hem vreest, hoe klein hij zij of groot, wordt van dat heil, die weldaän, deelgenoot.

Van harte aanbevolen voor persoonlijk gebruik en voor bespreking in groepsverband.

's-Gravenpolder, A. Janse-Pieterman

BOEKENNIEUWS

"Elk die Hem vreest - Jongeren in de Bijbel", ds. G.J. Capellen, ds. D.W. Tuinier, Lenie de Visser-Minderhoud en Jeanet Zuidweg; uitg. Van Velzen, Krabbendijke; ISBN 9789070697396; 113 blz.; € 11,50.

In het boekje "Elk die Hem vreest" staan twintig Bijbelstudies over jongeren in de Bijbel die door genade de Heere mochten dienen en vrezen. Elk hoofdstuk wordt afgesloten met enkele studieopdrachten en gespreksvragen. De vraag wat jij persoonlijk kunt leren van deze jongeren in de Bijbel is de kern van ieder hoofdstuk. Het belang van een leven met de Heere wordt op je hart gedrukt. Ook hoe dit in jouw (jonge) leven tot uiting zal komen als je door genade Hem mag leren kennen. Dat zal te merken zijn aan hoe je bidt, hoe je in de Bijbel leest en hoe je dagelijks probeert te wandelen in afhankelijkheid van Hem, ook bij het maken van keuzes. 'Ken Hem in al uw

wegen en Hij zal uw paden rechtmaken'. Enkele fragmenten geven een korte weergave van deze inhoudrijke Bijbelstudies.

'Hanna gaat naar de tabernakel om te bidden. Jij mag overal bidden. Heb jij een stil plekje, bijvoorbeeld op je slaapkamer, waar niemand je ziet? Een plaats waar je alle dingen voor de Heere mag neerleggen?' (hoofdstuk over Hanna).

'Zeg je: Spreek, want Uw knecht hoort? Dat is genade. Vanuit jezelf doe je dat niet. Maar Gods genade maakt je tot een knecht of zoals Maria, een dienstmaagd. Hoe dien jij de Heere? (...) Ook zoals Samuël? Dat is een leven dat in het teken staat van knecht zijn, buigen en luisteren' (hoofdstuk over Samuël).

'Besef jij dat je nooit té groot van de Heere kunt denken? God is almachtig. Hij kan alle dingen. Hoe onmogelijk het voor ons ook lijkt. Hem is gegeven alle macht in de hemel en op de aarde. Geloof jij dat écht?' (hoofdstuk over een jonge evangeliste).

'Zoek de Heere in je jonge leven. Durf jij

"Geknakt, maar niet gebroken", Adri Burghout; uitg. boekhandel 't Schrijvertje, Veen; ISBN 978-90-71287-57-2; 104 blz.; € 14,95.

Volgens schattingen leven in Nederland ongeveer een half miljoen mensen die kampen met de gevolgen van Niet-Aangeboren Hersenletsel (NAH). NAH is het gevolg van bijvoorbeeld een herseninfarct, hersenbloeding, hersentumor, ernstig letsel of een operatie. De gevolgen brengen vaak levenslange beperkingen met zich mee. NAH treft de betrokkenen zelf, maar zeker ook de directe omgeving. Ook aan de deur van de christelijke gemeente gaan dergelijke aandoeningen niet voorbij.

"Geknakt, maar niet gebroken" is een persoonlijk verhaal over NAH. Het boek vertelt het verhaal van Petra van Gammeren, die in 2007 ernstig gewond raakte bij een verkeersongeval. In de eerste weken na het ongeval verkeerde Petra in levensge-

vaar en moest ze ingrijpende operaties ondergaan, waarna ze wonderlijk mocht herstellen. De gevolgen van hersenletsel dat ze bij het ongeval opliep, zullen echter blijvend zijn. Petra is lid van de Gereformeerde Gemeente te Veen. Op verzoek van haarzelf en haar familie stelde Adri Burghout haar verhaal op schrift.

"Geknakt, maar niet gebroken" is een ontroerend verhaal dat helder de vergankelijkheid van het leven tekent. In een ogenblik kan een gezonde jonge vrouw in ernstig levensgevaar zijn. De titel van het boek doet denken aan de bekende regel uit Psalm 103: 'Dan knakt haar steel, haar schoonheid gaat verloren...'

In dit eerlijke verhaal komt ook naar voren dat het verre van eenvoudig is om met Niet-Aangeboren Hersenletsel te moeten leven. De gevolgen van NAH doen zich elke dag gelden en zorgen niet zelden voor een verandering van karakter en persoonlijkheid. Voor de 'patiënt' zelf, maar ook voor de omgeving, is het een intensieve en emotionele zoektocht om met deze blijvende beperkingen om te gaan.

Uit het voorwoord blijkt dat het de wens van de hoofdpersoon is om allen die in vergelijkbare omstandigheden verkeren, op te roepen om niet te blijven steken in wat allemaal wordt gemist, maar ook te zien op wat de Heere nog wel heeft gelaten. Dat is een belangrijke levensles die blijkt uit "Geknakt, maar niet gebroken" en zijn waarde heeft voor iedereen die te maken heeft met ingrijpende verliezen.

Het boek is allereerst en allermee een persoonlijk relaas. Het heeft het meeste weg van een reconstructie van het ongeval zelf en de weken, maanden en ook jaren daarna. Verschillende personen passeren de revue en worden aan het woord gelaten: familieleden, vrienden, artsen en hulpverleners, maar ook de ambtsdragers uit de kerkelijke gemeente van de hoofdpersoon. Daarmee is "Geknakt, maar niet gebroken" een boek dat vooral voor de direct betrokkenen de gebeurtenissen vastlegt en vermeldt hoe de Heere daarin Zijn trouwe zorg betoonde.

Dit persoonlijke relaas spreekt van Gods lankmoedigheid, Die niet wil dat enigen verloren gaan, maar dat zij allen tot bekeering komen. Binnen de christelijke gemeente kan een dergelijk ervaringsverhaal bijdragen aan het begrip voor hen die te maken hebben met Niet-Aangeboren Hersenletsel.

Dordrecht,

G.J. Verbruggen

KERKNIEUWS

■ BEROEPINGSWERK

BEROEPEN

Te Apeldoorn en Rilland-Bath:

ds. S. Maljaars te Middelharnis;

Te Naaldwijk:

ds. M. Joosse te Hendrik-Ido-Ambacht;

TeWoerden: ds. R.A.M. VisserteTerneuzen.

BEDANKT

Voor Aagtekerke:

ds. D. de Wit te Barneveld-Centrum;

Voor Arnhem, Bodegraven, Vlaardingingen:

ds. R.A.M. Visser te Terneuzen;

Voor Oostkapelle: ds. P. van Ruitenburch

te Chilliwack (Canada);

Voor Rock Valley (VS):

ds. F. Mulder te Rhenen;

Voor St. Annaland:

ds. G.W.S. Mulder te Zoetermeer;

Voor Wolphaartsdijk:

ds. G.J.N. Moens te Meliskerke.

■ VERGADERING CLASSIS ROTTERDAM

De classis Rotterdam hoopt in vergadering bijeen te komen op **vrijdag**

9 januari 2015 in een vergaderlokaal van de Boezemingskerk te Rotterdam.

Aanvang: 19.30 uur.

BERICHTEN

■ ZIN-IN +21 IN 2015

In 2015 staat Zin-in 'in een huiselijke sfeer' stil bij bekende of minder bekende personen uit de geschiedenis. Om zo te leren van het verleden. De komende avond, **zaterdag 10 januari**, denken we na over Blandina en Glabori, martelaren. Ze werden beiden voor de wilde dieren gegooid, waarna God liet zien dat Hij opkomt voor Zijn geliefde kinderen. Bijzonder! Deze avond willen we ook breder stilstaan bij het leven van de eerste christenen. Wat kunnen wij van hen leren? Het belooft een interessante avond te worden: je gaat waarschijnlijk veel nieuwe dingen horen. En dat niet alleen, ook ben je vooraf van harte welkom bij de gezellige high tea! We kunnen elkaar zo op ons gemak nieuwjaar wensen en weer bijpraten na de kerstvakantie. We verwachten je, zeker als je nog nooit geweest bent. Kijk op www.jbagg.nl/+21

Spreker: dhr. W. B. Kranendonk.

Inloop met high tea: 19.00 uur.

Aanvang avond: 20.00 uur.

Kosten avond: € 7,50 p.p.

Locatie: kerk Geref. Gemeente Gouda, Nieuwe Gouwe OZ 2b.

■ ZANGAVOND TE ZWIJNDRECHT

Datheensamenzangavond op **zaterdag 10 januari**, aanvang: 19.30 uur, in de Oude Kerk te Zwijndrecht. Opening, meditatie en sluiting door ds. J.W. Verweij.

Organist: Pieter Heykoop. Collecte voor Adullam, Siloah en De Schutse.

■ MET DE LOOIER OP PAD

Rondleiding door onze hoofdstad langs grachten, kerken en andere bezienswaardigheden o.l.v. gids Cor Hotting op zaterdag 17 januari. Tevens bezoek aan de evangelisatiepost 'Bij Simon de Looier', waar e.e.a. over het evangelisatiewerk verteld zal worden. Deelnamekosten: € 10,- p.p., gezinnen met meer dan drie kinderen: € 50,-, kinderen van vier jaar en jonger: gratis. Buggy's geen probleem. Aanmelden voor deelname via tel. 022-7544471 of 06-10790406. Verzamelpunt: Centraal Station-noord hollands kofiehuis, stadszijde bij de hoofdingang. Verzamelen om 9.30 uur. Lunchpakketje meenemen. De opbrengst is t.b.v. het evangelisatiewerk in Amsterdam.

KERKDIENTEN

■ ZONDAG 4 JANUARI 2015

Aagtekerke 9.30 en 19.00 uur ds. M. Karens; Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Aalst 9.00 en 14.30 uur stud. M.H. Schot; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Vischer; Apeldoorn 15.30 uur ds. J. van Laar; Arnhem 15.00 uur ds. A. Schreuder; Barendrecht 10.00 en 16.30 uur (bev. ambtsdr.) ds. L. Terlouw; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. D. de Wit; Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. C. van Ruitenburg; Beekbergen 10.00 en 19.00 uur ds. C.A. van Dieren; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; Berkenwoude 15.00 uur ds. W. Harinck; Bodegraven 10.00 uur (bev. ambtsdr.) ds. J.J. van Ekeveld en 18.30 uur stud. H. van der Heiden; Boskoop 9.30 uur ds. H. Paul en 16.30 uur ds. J.B. Zippro; Breda 15.00 uur ds. W.J. Karels; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 uur (bev. ambtsdr.) ds. W. Silfhout en 16.30 uur ds. A.T. Huijser; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur (bev. ambtsdr.) ds. A. Moerkerken; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Delft 17.00 uur ds. M. Golverdingen; Deventer 10.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Dinteloord 18.30 uur ds. D.W. Tuinier; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. A.J. Gunst; Dordrecht 17.00 uur (bev. ambtsdr.) ds. H. Hofman; Ede 9.30 (bev. ambtsdr.) en 16.00 uur ds. A.A. Brugge; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 9.30 uur ds. G. Heijkamp en 16.00 uur ds. P.G. Heijkamp; Enkhuizen 9.30 uur ds. P.G. Heijkamp en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enter 15.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. P. Melis; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. C. Hogchem; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. C.J. Meeuse; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Goudswaard 16.00 uur ds. D.W. Tuinier; 's-Gravenpolder 9.30 (bev. ambtsdr.) en 18.00 uur ds. S.W. Janse; 's-Gravenzande 16.30 uur (H.D.) ds. J. Driessen; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur (bev. ambtsdr.) ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 16.30 uur ds. M. Joosse; Herkingen 18.00 uur ds. C. Harinck; Hilversum 10.00 uur ds. J.B. Zippro en 19.00 uur ds. J.J. van Ekeveld; Hoogeveen 19.00 uur ds. A. Schot; Hoogvliet 19.15 uur ds. H. Hofman; Houten 10.00 en 17.00 uur ds. J.S. van der Net; Kampen 9.30 (bev. ambtsdr.) en 15.30 uur ds. J. IJsselstein; Kamperland 14.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Katwijk aan Zee 16.00 uur ds. P. Mulder; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Kortgene 18.30 uur ds. R.A.M.

Visser; Kruijningen 9.30 en 18.00 uur ds. G. Bredeweg; Leerdam 10.00 en 18.00 uur ds. J. Schipper; Meeuwen 19.00 uur ds. L. Blok; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. G.J.N. Moens; Melissant 15.00 uur stud. H. Brons; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 9.30 uur ds. J.J. Tanis; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. S. Maljaars; Mijdrecht 14.30 uur ds. J. Schipper; Moerkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Naaldwijk 15.30 uur ds. H.A. van Zetten; Nieuw-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. A. Vermeij; Nieuwdorp 9.30 uur ds. C. Harinck en 18.30 uur ds. P.D. den Haan en 14.00 uur ds. C.J. Meeuse; Nieuwerkerk 15.30 uur ds. J. van Belzen; Nijkerk 14.30 uur ds. A. Verschuure; Nisse 14.30 uur ds. P.D. den Haan; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur (H.D.) ds. A. Schot; Ooltgensplaat 14.30 uur ds. S. Maljaars; Oosterland 10.00 en 18.30 uur ds. J. van Belzen; Oostvoorne 19.00 uur ds. L. Terlouw; Opheusden (in Gereformeerde Gemeente in Nederland) 12.00 en 19.00 uur ds. G.M. de Leeuw; Oud-Beijerland 19.00 uur ds. A.T. Huijser; Ouddorp 9.30 en 18.30 uur stud. H. Brons; Poederoijen 9.30 uur ds. M.J. van Gelder en 18.30 uur stud. M.H. Schot; Poortugaal 9.30 uur ds. C. Neele; Puttershoek 19.00 uur ds. G. Clements; Rhenen 10.00 en 18.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 9.30 (bev. ambtsdr.) en 17.00 uur ds. G. Pater; Ridderkerk-Slikkerveer 16.00 uur (bev. ambtsdr.) ds. B. van der Heiden; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur ds. J. van Laar; Rijssen-Zuid 9.30 (bev. ambtsdr.) en 18.30 uur ds. A. Schreuder; Rilland-Bath 14.30 uur ds. E. Bakker en 18.30 uur ds. R. Kattenberg; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 uur ds. J. Mijnders en 16.00 uur ds. M.J. van Gelder; Rotterdam-Centrum 10.00 uur ds. H. Hofman en 15.30 uur ds. W. Silfhout; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 en 16.30 uur ds. J.W. Verweij; Rotterdam-Zuidwijk 15.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. E. Bakker; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur ds. A. Verschuure; Scheveningen 10.00 en 16.30 uur stud. W.A. Zondag; Sliedrecht 9.30 uur ds. A.T. Huijser en 18.00 uur ds. W. Silfhout; Soest 9.30 en 16.00 uur stud. H. van der Heiden; Stolwijk 10.00 en 19.00 uur ds. G. Hoogerland; Terwolde - De Vecht 9.30 en 14.30 uur (H.D.) ds. K. Boeder; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. G. Mouw; Utrecht 10.00 en 16.30 uur (afscheidsdienst) ds. A.J. de Waard; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur (H.D.) ds. B. Labeey;

Vlaardingingen 10.00 uur ds. M. Golverdingen; Vlissingen 9.30 en 16.00 uur ds. R.A.M. Visser; Waarde 9.30 uur (bev. ambtsdr.) ds. D.W. Tuinier; Wageningen 18.30 uur ds. A.A. Brugge; Westkapelle 14.00 uur ds. A.P. Baaijens en 18.30 uur (bev. ambtsdr.) ds. G.J.N. Moens; Woerden 10.00 uur ds. J. Driessen en 19.00 uur stud. W.A. Zondag; Wolphaartsdijk 14.00 uur ds. C. van Krimpen en 18.00 uur ds. J.J. Tanis; Yerseke 9.30 (bev. ambtsdr.) en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zwijndrecht 19.00 uur ds. M. Joosse; Zwolle 15.00 uur ds. G. van Manen.

■ DINSDAG 6 JANUARI 2015

Dirksland 19.30 uur ds. G. Bredeweg; Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur ds. M. Mondria.

■ WOENSDAG 7 JANUARI 2015

Aalburg 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Hilversum 19.45 uur ds. M. Mondria; Hoofddorp 19.45 uur ds. F. Mulder; Hoogeveen 19.30 uur ds. A.A. Brugge; Leerdam 19.30 uur ds. J. Schipper; Mijdrecht 19.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Nijkerk 19.30 uur ds. J.J. van Ekeveld; Nisse 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Puttershoek 19.30 uur ds. J.S. van der Net; Rijssen-Noord 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; Woerden 19.30 uur ds. J.W. Verweij.

■ DONDERDAG 8 JANUARI 2015

Barneveld-Centrum 19.30 uur (H.D.) ds. C. Hogchem; Barneveld-Zuid 19.30 uur ds. G.M. de Leeuw; Bodegraven 19.30 uur ds. J.W. Verweij; 's-Gravenzande 19.45 uur ds. J.S. van der Net; Opheusden (in Gereformeerde Gemeente in Nederland) 19.30 uur (voor de zending) ds. A. Verschuure; Ouddorp 19.30 uur ds. A. Vermeij; Rhenen 19.30 uur (voor de zending) ds. J. van Rijswijk; Sint Annaland 19.30 uur ds. J. Schipper; Sprang-Capelle 19.30 uur ds. E. Bakker; Stad aan 't Haringvliet 19.30 uur ds. A. Schot; Westkapelle 19.30 uur ds. C. Sonneveld; Westzaan 19.30 uur ds. M. Mondria.

■ EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 4 JANUARI 2015

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2, Alkmaar) 10.00 en 16.30 uur evang. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 17.00 uur evang. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6 l) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 uur evang. S. de Visser; Merksem (Jaak de Boeckstraat 21-23, Merksem) 10.00 en 17.00 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

Indien de Heere wil en wij leven.

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Dirksland geeft met droefheid kennis, dat de Heere uit ons midden heeft weggenomen onze geliefde oud- ambtsbroeder

Klaas van den Hoek

Op de leeftijd van 85 jaar.

43 jaar mocht hij met de door God geschonken gaven de gemeente dienen in het ambt van diaken.

Sterke de Heere de kinderen, kleinkinderen en achterkleinkinderen in dit zo smartelijk verlies.

Namens kerkenraad en gemeente, J.A. Kardux, *praeses*
A. Nagtegaal, *scriba*

Dirksland, 26 december 2014

Hartelijk dank voor alle goede wensen die wij ontvingen. Ook het meelevend dat wij kregen in het afgelopen jaar hebben wij zeer gewaardeerd. Dit geldt voor predikanten en andere ambtsdragers, studenten en een ieder die met ons meeleeft. Wederkerig wensen wij u de zegen des Heeren toe voor het jaar 2015.

Fam. ds. Neele

Alle familieleden, broeders (em) predikanten, predikants-weduwen, studenten, evangelisten, vrienden en bekenden willen wij op deze wijze Gods onmisbare zegen toewensen voor het nieuwe jaar 2015.

Fam. Ds. E. Bakker
Scherpenisse

Te koop: **orgel Joh. de Heer IV**, blank eiken kast, bijna nieuw, transport bespreekbaar, tel. 06-51781723.

Kerkenraden, predikanten, studenten, evangelisten, predikantsweduwen, familie, vrienden en bekenden allen van harte de onmisbare zegen van de HEERE toegewenst in het jaar 2015. Hartelijk bedankt voor de goede wensen die wij mochten ontvangen.

Ds. en mevr. Verweij-Pronk

Hartelijk dank voor al uw goede wensen. Wederkerig wensen we familie, vrienden en bekenden, kerkenraden, predikanten en predikantsweduwen, evangelisten en studenten de zegen des Heeren toe voor 2015.

Dordrecht,
M. Golverdingen vdm,
T.H.M. Golverdingen-van der Heiden

Voor Verantwoorde Boeken!

www.derooboeken.nl

078-6124081

Als u vastloopt, is er bij Regenboogh in Ermelo plaats om u houvast te bieden.

Regenboogh is een reformatorische, beschermende woonvorm, waar mensen verblijven met een psychiatrisch of psychosociaal probleem, die (tijdelijk) niet zelfstandig kunnen wonen.

Regenboogh heeft momenteel plaats voor nieuwe bewoners.

Neem contact op voor meer informatie of kijk op www.bwregenboogh.nl

Contact

Linda van der Weijden
E regenboogh@eleos.nl
T (0341) 55 39 85

De Saambinder Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur:

ds. G.J. van Aalst

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:

ds. G.J. van Aalst,
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105
e-mail: gjvanaalst@kliksafe.nl

Redacteur:

ds. C. Neele
Egge 28, 3171 DE Poortugaal,
tel. 010-5017707
e-mail: c.neele@kliksafe.nl

Meditaties aan:

ds. C. Neele,
Egge 28, 3171 DE Poortugaal,
tel. 010-5017707
e-mail: c.neele@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten aan:

redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk,
tel. 0180-420865, fax 0180-423583
E-mail: jj.verhage@kliksafe.nl
Aanlevertijd:
Uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk aan:

Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan:

Drukkerij Verloop,
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
tel. 078-6912899, fax 078-6919536
e-mail: saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen **uiterlijk donderdag** vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties **uiterlijk maandagmorgen 9 uur**.

Advertenties € 1,05 per mm.
Familieberichten € 0,40 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden:

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 12,00 per halfjaar (te betalen per 1 april en 1 oktober);
voor het buitenland:
€ 24,- per jaar + extra portiekosten.
Canada \$ 115,-; USA \$ 115,-.

Correspondentieadres

Noord-Amerika:
Mr. A.M. Berman, P.O. Box 20188,
St. Catharines, ON L2M 7W7, Canada
e-mail: purlin@sympatico.ca

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

kina
begravenisverzorging

D.W. Schipper
010-458 31 12
Capelle a/d IJssel

J. Kooijman
0182-58 39 32
Gouda

Dag en nacht bereikbaar

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

Te huur 6 pers. gegarandeerd **schone chalet** op rustig park in **Elspeet**.
Prijs € 295,00 p.w. en in het hoogseizoen € 375,00. Voor info en/of foto's:
078-6426651 of
06-54202626 of per mail
verweijvanhoven@kpnmail.nl

Te koop (evt. te huur) in Oosterland (Zld): ruime gezinswoning, 4 slaapk.
+ hobbyruimte, op loopafstand van ref. kerken en ref. basisschool.
€ 149.500 k.k.
Tel. 0252-745020.

Van Horssen bv
BOEKHANDEL & UITGEVERIJ

Dorpsstraat 100 - 3881 BE PUTTEN
Tel. 0341 36 22 77 - info@van-horssen.com
www.van-horssen.com

Het juiste adres voor:

Bijbels, Theologische boeken, Leesboeken voor jong en oud, Voordeelboeken, Tweedehands, CD's en bladmuziek.

RST
Zorgverleners

Verpleging & Verzorging

"Fijn dat ik nog thuis kan blijven wonen"

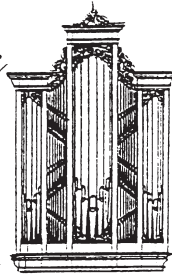
Verpleging & Verzorging door medewerkers met een reformatorische identiteit, dat is **een vertrouwd idee**.
Meer informatie? www.rstzorg.nl
of bel 0342 - 42 23 24.

RST Zorgverleners biedt ook **kraamzorg** en **huishoudelijke hulp**

Orgelmakerij Boogaard

Gravenstraat 4
7461 TN RIJSSSEN
Telefoon 0548-521637

www.orgelmakerijboogaard.nl

Nieuwbouw | Restauratie - Stem- en onderhoudswerk

Lekker naar Texel...

WEEKEND/MIDWEEK €119*
WEEK €149*

De Verrassing
Bangaloupark

www.deverrassing.nl of bel 0222 31 89 06
*Vanafprijs, geldig buiten de schoolvakanties, tot de herfstvakantie 2014

Voordelig met het hele gezin in eigen sfeer naar zon, water en bergen?
Voor € 495,- all-in per week staat uw **stacaravan in Oostenrijk** klaar.
Nederlandstalige kerkdiensten en animatieteam voor jong en oud.
Info: www.es-vakanties.nl / 055 3030083.

Chalet te huur met de GEZELLIGHEID van de camping, de privacy van een landhuis, de luxe van thuis, **Bergzicht**, 8 pers. www.zalmenhuis.nl, 06-51781723. Bezet wk 30-32.

VAN STAVEREN
Begravenisverzorging
Sumatrastraat 11 ~ 2405 EM Alphen aan den Rijn
Dag en nacht bereikbaar, in elke regio
(0172) 23 33 38
Wij verzorgen alleen begravenissen

HARKES
Begravenissen
Dokter Hamburgerlaan 59
2771 JR Boskoop
www.harkesbegravenissen.nl
Wij verzorgen alleen begravenissen
0172 - 21 21 22

De Betuwehof Zorg
Dagbesteding ouderen - Achterberg
contact: Bert of Julia Hak
tel: 0317 - 6 18 18 0
info@betuwehof.nl
www.betuwehof.nl

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING
G. WEGENAAR

Tel.: (0318) 526641
Bgg.: (06) 53638114
24 uur per dag bereikbaar

Buurtlaan West 26
3905 JR Veenendaal

Wij verzorgen uitsluitend begravenissen
www.wegenaar.nl

ZGG zoekt evangelisten voor Ecuador en Guinee

Solliciteren kan tot 9 januari 2015

www.zgg.nl/vacatures

ZENDING GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Praktijk den Uijl

biedt hulp vanuit een Bijbelse visie aan kinderen, jongeren en volwassenen bij o.a:

- Verlies- en rouwverwerking
- Seksueel misbruik en seksverslaving
- Opvoedingsvragen en opvoedingsondersteuning
- Laag zelfbeeld en faalangst
- Problemen binnen huwelijk, gezin en/of relatie
- Weinig zelfvertrouwen
- Arbeidsproblemen en burn-out
- Vragen rondom persoonlijkheid en gedrag
- Talent en hoogbegaafd
- Andere problemen waar u mee 'zit' en over wilt spreken

Veelal worden de gesprekken (gedeeltelijk) vergoed vanuit de aanvullende verzekering. Informeer hiervoor bij uw zorgverzekeraar.

Praktijk den Uijl

psychosociale hulpverlening & contextuele therapie

Wormerhoek 14M
2905 TX Capelle a/d IJssel

010 - 7 411 411
06 43 85 85 08
info@praktijkdenuijl.nl

Gesprekslocaties in Capelle a/d IJssel, Barneveld en Yerseke

www.praktijkdenuijl.nl

KLASSIEKE ORGELS...

Johannus
Eminent
Domus
Monarke
Cantilena
enz.

Ruime ervaring in zaal- en kerkorgels

Stolk orgels

NIUWERKERK A/D IJSEL
Vnhiedslaan 55 - tel. (0180) 31 56 52

Krabbendijke
Nederhemert Nrd.
Papendrecht

www.stolkorgels.nl